

Česká asociace odpadového hospodářství

Pod Pekárnami 157/3, 190 00 Praha 9
IČ: 66001536; web: www.caoh.cz
Tel.: 731 405 068; email: info@caoh.cz

Ministerstvo životního prostředí

Vážený pan

Ing. Vladimír Mana, LL.M.

náměstek ministra pro sekci státní správy a legislativy

Zasláno do datové schránky: 9gsaax4

Váš dopis značky / ze dne:
Naše značka: 2019/ICP-681

Místo a datum: Praha: 22.3.2019

Věc: Přípomínky k novelizaci vyhlášky č. 294/2005 Sb. v rámci meziresortního připomínkového řízení

Vážený pane náměstku,

za Unii zaměstnavatelských svazů ČR (UZS ČR) a za Českou asociaci odpadového hospodářství (ČAOH) si Vám dovoluujeme zaslat naši zásadní připomínku k aktuální novele vyhlášky č. 294/2005 Sb., včetně jejího podrobného odůvodnění.

Přípomínka/návrh: Požadujeme v příloze č. 4 bod č. 11 změnit nastavení parametru výhřevnosti z aktuální hodnoty 6,5 MJ/kg v sušině na hodnotu 6 MJ/kg v normálním vzorku odpadu.

Odůvodnění:

1. Z hlediska potřeby realizace technologií, které mohou ČR pomoci k nezbytnému splnění cílů nových evropských odpadových směrnic, se po několika posledních letech jednoznačně ukazuje zásadní potřeba přehodnocení vyhláškou nastaveného parametru výhřevnosti.
2. Parametr výhřevnosti byl změněn novelou vyhlášky č. 387/2016 Sb. K této novele jsme, podobně jako široká řada dalších subjektů (Unie zaměstnavatelských svazů ČR, Spolek veřejně prospěšných služeb³, Sdružení pro biomasu – CZ BIOM, Hnutí DUHA a další), podávali připomínky právě k nevhodně nastavovanému parametru výhřevnosti, který byl z původní hodnoty 8 MJ/kg v normálním vzorku novelou změněn na 6,5 MJ/kg v sušině. To odpovídá cca 4,2 MJ/kg v normálním vzorku.
3. Ke zpřísnění tohoto parametru tak došlo o dramatických 50 %, a to bez odpovídajícího odůvodnění takto zcela zásadní změny, bez dostatečného věcného vypořádání široké řady odborných připomínek, bez vypořádání odborných posudků od největších kapacit v oboru v

ČR. Zdvořile proto žádáme, aby nyní, když je vyhláška opět otevřena, byly připomínky znovu vyhodnoceny a aby věc byla vyřešena objektivizovaným způsobem, který se co nejdříve promítne do praxe odpadového hospodářství.

4. Nový parametr je úzce vztažen proti třídícím linkám na komunální odpady, zatímco původní parametr byl nastaven na veškeré odpady ve vztahu k omezení jejich skládkování.
5. Dalším problémem stávajícího nastavení parametru výhřevnosti je jeho vztažení k sušině, což postrádá jakoukoli odbornou a praktickou logiku. Parametr se vztahuje k odpadům a k nakládání s nimi v praxi, nikoli v laboratorních podmínkách. Odpady pro své úpravy a využití potřebují určité technologie, kdy s odpadem je nakládáno v reálném stavu, ve kterém se odpady vyskytují, nikoli ve stavu laboratorní sušiny. Technologie jsou dimenzovány a projektovány na odpady v reálném stavu, nikoli v sušině. Parametr výhřevnosti v sušině tak ve vztahu k možnému využití odpadů nedává smysl.
6. Jakýkoli měřitelný pozitivní přínos novelizovaného parametru výhřevnosti není ani po čase uběhlém od novelizace zřejmý.
7. Drtivá většina evropských zemí nemá vůbec tento parametr v legislativě.
8. Evropská legislativa parametr výhřevnosti také vůbec nedefinuje a nepožaduje. V podmínkách ČR se tak jedná o další typický příklad tzv. gold-platingu ¹ v legislativě životního prostředí.
9. K nelogičnosti nastavení parametru výhřevnosti se s ohledem na environmentální aspekty vyjadřovaly i ekologické organizace ².
10. Doposud jediným výsledkem aktuálního nastavení parametru výhřevnosti ve vyhlášce č. 294/2005 Sb. je fakt, že od novelizace vyhlášky nevznikla ani jedna třídící linka, což je z hlediska potřebného třídění odpadů, jejich využití a omezení skládkování jednoznačně negativní výsledek. V době práce na novele (v letech 2014, 2015, 2016) přitom byla připravena k realizaci řada kvalitních projektů třídících linek, které odpovídaly modernímu evropskému standardu a do té doby platným a veřejným doporučením MŽP např. v dotačních programech. Po novelizaci vyhlášky byly všechny tyto projekty připravované jak samotnými obcemi a městy, resp. jejich komunálními firmami, tak privátními firmami, bez náhrady zastaveny⁴ (*nikoli kvůli poplatkům, ale kvůli parametru výhřevnosti*). Takový stav je jednoznačně v rozporu s myšlenkami a cíli evropského balíčku oběhového hospodářství. Je proto nutné jej co nejdříve posunout do vyváženého funkčního nastavení tak, aby se zde mohly realizovat technologie na úpravu komunálních odpadů.
11. Původní argumentace předkladatele, že chce nastavit podmínky pro to, aby na území ČR mohly být jen ty skutečně nejlepší a nejnákladnější technologie ze všech dostupných na trhu, nedává ve vztahu k potřebě splnění evropských cílů smysl. Neboť jakékoli technologie, které přispějí k odklonu jakéhokoli množství odpadů ze skládek, či přispějí k redukci množství vznikajících neupravených směsných komunálních odpadů, které je pak nutné skládkovat, či spalovat (ZEVO), je z hlediska evropské strategie oběhového hospodářství vhodná a žádaná.
12. Vývoj posledních let jednoznačně ukázal, že stávající nastavení parametru výhřevnosti, které drtivá většina dalších evropských států nemá, působí jako velmi silný doprovodný faktor k tomu, že v ČR zatím dostatečně neroste míra separace a recyklace odpadů, či energetického využití energeticky bohaté frakce odpadů po jejich úpravě.
13. Nastavením parametru ve stávající hodnotě je de-facto zcela nesmyslně podporováno skládkování neupravených směsných komunálních odpadů. Dřívější nastavení plošně omezovalo skládkování VŠECH odpadů s hodnotou výhřevnosti na 8 MJ/kg. Bylo to nastavení funkční a vztahující se na všechny odpady.
14. Aktuální nastavení nově umožňuje skládkování všech neupravených odpadů a zakazuje nově pouze skládkování podsítné frakce odpadů po třídění směsných komunálních odpadů.

Z obecného parametru, který vždy plošně omezoval skládkování jako takové, se nově stal parametr, který striktně omezil technologické třídění směsných komunálních odpadů. De-facto tak může toto nastavení působit motivačně pro zajištění budoucího velkého množství neupravených směsných komunálních odpadů v ČR, jakožto nezbytného paliva pro připravované kapacity nových spaloven odpadů (ZEVO), což by však současně podvazovalo možnosti separace a na ni navázané recyklace. I z tohoto pohledu tak nastavení v podmínkách ČR nedává logiku.

15. K dané věci byly zpracovány odborné posudky z akademického sektoru, a to na ČVUT Prof. Ing. František Hrdlička, CSc a na VŠCHT Doc. Ing. Karel Ciahotný, CSc. – oba odborné posudky přikládáme v příloze, jejich závěry jsou zcela jednoznačné a potvrzují shora uvedenou argumentaci.
16. Uvedené posudky mimo jiné poukazují na to, že odpady s takto nízkou výhřevností (pod 6,5 MJ/kg v sušině) nepřispívají dle fyzikálních zákonů k vlastnímu energetickému využívání, neboť jejich výhřevnost je příliš nízká a nebyl by plněn požadavek účinnosti energetického využití dle evropské legislativy. Toto potvrzují i smluvní podmínky některých stávajících spaloven v ČR, které dle dikce smluv vylučují odpady s výhřevností nižší než 6,5 MJ/kg v sušině. V reálu to potom znamená, že vyhláška s takto nastaveným parametrem zcela efektivně znemožňuje jakékoli, byť i teoretické nakládání s podsítnou frakcí z technologií třídění směsných komunálních odpadů. Mohou se sice najít zařízení, která takovýto odpad přijmou, ale za extrémně vysoké ceny, které tak působí jako totální inhibitor jakýchkoli investic do třídících linek (reálně není kam dávat nijak nevyužitelnou podsítnou frakci po vytrídění).
17. Dále pro informaci přikládáme odborná stanoviska sdružení CZ BIOM a také Spolku veřejně prospěšných služeb (SVPS), které ve výsledku uvádějí stejné kritické argumenty k aktuálnímu nastavení parametru výhřevnosti.
18. Jsme toho názoru, že z hlediska odborné argumentace bylo shromážděno skutečně nemalé množství objektivních důvodů pro to, abychom jako ČR neměli tento parametr nastaven prakticky nejpřísněji v EU a dokonce tak, že ve svém důsledku jde proti třídění a recyklaci a proti evropské odpadové hierarchii. ČR je v určité fázi vývoje odpadového hospodářství a takto nastavený parametr prokazatelně brání rozvoji ze strany EU doporučených technologií.
19. Bohužel široká odborná argumentace zatím nebyla ze strany MŽP vypořádána, stejně jako odborné argumenty uvedené v posudcích akademického sektoru. Dotčené subjekty proto zatím neznají a příliš nechápu případné odborně obhajitelné důvody pro nyní prokázané nefunkční nastavení.
20. Věříme, že MŽP se bude v rámci vypořádání připomínek k aktuální novele podrobně zabývat věcnou stránkou samotné připomínky a podstatou, vážností a reálnými faktickými dopady uvedenými v rámci jejího odůvodnění. Neboť situace je již velmi vážná.

Děkujeme, s pozdravem.

Bc. Vít Jásek
výkonný ředitel

Unie zaměstnavatelských svazů ČR

Ing. Petr Havelka
výkonný ředitel

Česká asociace odpadového hospodářství

Na vědomí:

JUDr. Libor Dvořák, ředitel legislativního odboru, Ministerstvo životního prostředí

Přílohy a odkazy:

1. **Hospodářské noviny – Radek Špicar SP ČR - k problematice tzv. gold-platingu**, tedy přísnějšího nastavování národní legislativy, než je legislativa evropská <https://byznys.ihned.cz/c1-66503770-jsme-casto-bruselstejsi-nez-brusel-a-pak-balime-koblihy-do-igelitu-vlady-osekaly-nastroje-na-kontrolu-narustu-regulaci-rika-spicar-ze-svazu-prumyslu>
2. **Stanovisko Hnutí DUHA** - Ministr Richard Brabec navrhuje pálit nehořlavé odpady. Recyklace má být stále Popelkou Evropě navzdory http://www.ecomonitor.cz/txt_tzpr_full.stm?x=2476365
3. **Stanovisko Spolku veřejně prospěšných služeb** - <http://www.caoh.cz/odborne-clanky-a-aktuality/stanovisko-svps-k-parametru-vyhrevnosti-ve-vyhlasce-c-sb.html>
4. **Deník** – článek k tématu vyhlášky a nastavení parametru výhřevnosti - <http://www.caoh.cz/odborne-clanky-a-aktuality/denik-vyhlaska-o-odpadech-prodrazi-vystavbu-recyklacnich-zarizeni.html>
5. **Odborné stanovisko Doc. Ing. Karla Ciahotného, CSc z VŠCHT** ze dne 10.11.2016
6. **Odborný posudek Prof. Ing. Františka Hrdličky, CSc z ČVUT** z května 2016
7. **Dodatek odborného posudku Prof. Ing. Františka Hrdličky, CSc z ČVUT** z května 2016 zaměřený přímo na hodnotu výhřevnosti v sušině 6,5 MJ/kg
8. **Připomínky SVPS** k parametru výhřevnosti adresované k předsedovi LRV, říjen 2016
9. **Dopis sdružení CZ BIOM** adresovaný ministru ŽP Richardu Brabcovi, červen 2016